

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ООК 04 «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»
ОПІ «Психологія»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Кваліфікація: бакалавр з психології

Професійна кваліфікація: офіцер тактичного рівня Державної прикордонної служби України

Форма здобуття освіти: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Вступ до спеціальності» є обов'язковою дисципліною для курсантів з ОПП «Психологія». Вивчається на 1 курсі упродовж 1-го семестру на кафедрі психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Метою вивчення навчальної дисципліни є поглиблення знань курсантів з психології шляхом розкриття головних напрямків та особливостей професійної діяльності психолога-практика, психолога-дослідника.

Основні завдання навчальної дисципліни закріплені у нормативно-правових документах Адміністрації ДПСУ, Концепції національного виховання молоді та ін., їх зміст передбачає: орієнтування майбутнього психолога в наукових засадах психологічної практики; формування загального уявлення про практичну психологію як теоретичну основу психологічної практики; формування у курсанта загальне уявлення про зміст та особливості професійної діяльності психологів; характеристику змісту і особливостей основних напрямків професійної діяльності психологів у різних сферах життєдіяльності суспільства; ознайомлення з основними соціальними, психологічними, моральними та духовними проблемами у діяльності психолога і вимогами до особистості психолога; орієнтування курсанта в індивідуальній програмі та методах професійного й особистісного розвитку і саморозвитку; підготовку курсанта-психолога до ефективного навчання у вищому навчальному закладі.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання, які передбачають здатність демонструвати знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез та оцінювання його складових, а саме:

ПРН-2 – розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних знань

1. Знати особливості навчальної дисципліни, її значення та місце в навчальному процесі підготовки фахівців-психологів, правила та принципи професійної діяльності психолога; встановлювати між ними взаємозв'язок.
2. Розуміти та інтерпретувати вивчене: категоріальний апарат навчальної дисципліни, уміння описати та пояснити факти, правила, принципи професійної діяльності психолога; розширювати свій світогляд; бути готовим до обговорення, пояснення та вираження власної думки.
3. Застосовувати вивчений матеріал при оволодінні іншими теоретичними та практичними навчальними дисциплінами психологічного блоку.
4. Аналізувати та розподіляти інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи у логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних.
5. Синтезувати знання для отримання цілого з новою системною властивістю; уміти збирати, класифікувати,

формулювати, узагальнювати та аргументовано доводити інформацію до співрозмовника та аудиторії.

6. Оцінювати важливість матеріалу для конкретної мети; уміти порівнювати факти, погляди співрозмовників, розсудливо діяти, пояснювати, ухвалювати дії та давати рекомендації.

ПРН-3 – здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань за допомогою державної та іноземної мов, в т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій

1. Знати – нормативну базу професійної діяльності практичного психолога.

2. Розуміти та інтерпретувати зміст нормативних документів щодо роботи практичного психолога; зміст сучасних досліджень щодо практичної діяльності фахівця.

3. Застосовувати вивчений матеріал при оволодінні іншими навчальними дисциплінами та на практиці.

4. Аналізувати та розподіляти інформацію за значимістю та результатами отриманих досліджень.

5. Синтезувати знання для отримання повного спектру дій практичного психолога, його значення та місця при вивченні особистості.

6. Оцінювати важливість матеріалу для конкретної мети; уміти порівнювати факти, погляди співрозмовників, розсудливо діяти, пояснювати, ухвалювати дії та давати рекомендації.

ПРН-10 – формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

1. Знати зміст основних психологічних термінів і вміло ними оперувати у розмові, в практичній діяльності.

2. Вміти аргументувати власні погляди та судження, посилаючись на наукові досягнення як вітчизняних, так і закордонних дослідників.

3. Застосовувати вивчений матеріал при оволодінні іншими навчальними дисциплінами та на практиці.

4. Оцінювати важливість матеріалу для конкретної мети; уміти порівнювати факти, погляди співрозмовників, розсудливо діяти, пояснювати, ухвалювати дії та давати рекомендації.

ПРН-13 – емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності

1. Знати етичні правила практичного психолога, принципів професійної діяльності психолога; встановлювати між ними взаємозв'язок.

2. Розуміти та інтерпретувати вивчене: бути компетентним, гуманним, емпатійним, зрозумілим у повсякденній та

професійній діяльності.

3. Вміти помічати помилки співрозмовника та коректно їх коментувати.
4. Синтезувати знання для отримання цілого з новою системною властивістю: уміти збирати, класифікувати, формулювати, узагальнювати та аргументовано доводити інформацію до співрозмовника та аудиторії.
5. Оцінювати важливість отриманої інформації, вміти робити висновки.

ПРН-14 – ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, в тому числі демонструвати лідерські якості

1. Знати – власні психологічні особливості, позитивні та негативні риси характеру, вміти долати різноманітні негативні прояви психічних станів.
2. Застосовувати отримані данні при повсякденній та професійній діяльності.
3. Аналізувати та розподіляти інформацію про різноманітні ролі при проведенні як індивідуальної, так і групової роботи з Клієнтами.
4. Синтезувати знання отримані в повсякденній та професійній діяльності та розробляти форми та методи роботи в Клієнтом.

ПРН-15 – відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

1. Розуміти та інтерпретувати описані науковцями-психологами данні, факти, правила, принципи професійної діяльності психолога; розширювати свій світогляд; бути готовим до обговорення, пояснення та вираження власної думки.
2. Аналізувати зміст самовдосконалення та розподіляти інформацію про наукові факти та наслідки, оцінювати їх значимість.
3. Синтезувати знання для отримання цілого уявлення про роботу практичного психолога, особливості його самовдосконалення.

ПРН-16 – знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога

1. Знати зміст нормативних документів щодо етичних принципів професійної діяльності фахівця-психолога; правила та принципи професійної діяльності психолога; встановлювати між ними взаємозв'язок.
2. Розуміти етичні межі та інтерпретувати зміст етичних принципів професійної діяльності фахівця-психолога.
3. Застосовувати вивчений матеріал при оволодінні іншими навчальними дисциплінами та на практиці.

4. Аналізувати та розподіляти інформацію щодо фактів та наслідків дотримання/недотримання етичних принципів професійної діяльності фахівця-психолога, оцінювати їх значимість для подальшої професійної діяльності.

5. Синтезувати знання для отримання цілого з новою системною властивістю: дотримання етичних принципів і в повсякденній діяльності.

ПРН-17 – демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності

1. Знати правила та принципи професійної діяльності психолога; встановлювати між ними взаємозв'язок.

2. Розуміти та інтерпретувати як особливості власної поведінки, світогляду, так і Клієнта.

3. Застосовувати вивчений матеріал при оволодінні іншими навчальними дисциплінами та на практиці.

4. Аналізувати причини, передумови, наслідки у виникненні психологічних проблем Клієнта, оцінювати значимість даних.

5. Синтезувати знання щодо соціально-відповідальної та свідомої поведінки практичного психолога у професійній та громадській діяльності.

Оцінювати важливість отриманого фахівцем матеріалу для конкретної форми роботи з Клієнтом/групою через порівняння фактів, поглядів та розробка рекомендації щодо подальших дій.

ВИКЛАДАЧ:

Відповідно до форми А-4.03.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» здійснюється у тісному зв'язку з такими дисциплінами, як «Загальна психологія з практикумом», «Соціальна та вікова психологія», «Історія психології» тощо.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні аудиторії, мультимедійний проектор, екран, ноутбук, навчальна література з навчальної дисципліни, модульне середовище кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Програмне забезпечення: модульне середовище академії – <https://10.241.24.43/course/index.php?categoryid=23>.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин																		Форми підсумкового контролю						
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота						Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік			
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота індивідуальні заняття	модульний контроль підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове	курсова робота	контрольна робота					модульний контроль		
1	1	3	90	60	22			12		22				4	14	14								16		+	
УСЬОГО		3	90	60	22			12		22				4	14	14								16		+	

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН3.2; МН3.3.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-3	Навички використання інформаційних і комунікативних технологій	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-4	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-5	Здатність до адаптації та дії у новій ситуації, бути критичним і самокритичним	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-8	Навички міжособистісної взаємодії	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-11	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-1	Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-2	Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.

Шифр	Компетентність	Методи контролю
ФК-4	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-10	Здатність дотримуватися норм професійної етики	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-11	Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-2	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН2.2; МН2.3; МН.3.2; МН3.3.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-3	Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань за допомогою державної та іноземної мов, в т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН.3.2; МН3.3.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-10	Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН.3.2; МН3.3.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-13	Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН2.2; МН2.3; МН.3.2; МН3.3.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-14	Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, в тому числі демонструвати лідерські якості	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН2.2; МН2.3; МН.3.2; МН3.3.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-15	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.5; МН2.2; МН2.3; МН.3.2; МН3.3.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-16	Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН2.2; МН2.3; МН.3.2; МН3.3.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-17	Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН2.2; МН2.3; МН.3.2; МН3.3.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ теми	Найменування тем	К-сть годин	Номери, вид занять та кількість годин							Місяці	Номери тем, занять та кількість годин
			1	2	3	4	5	6	7		
1	Загальні засади курсу «Вступ до спеціальності» для психологів	4	Л2	Сз2						ІХ	1/1Л(2); 1/2 Сз(2); 2/1Л(2); 2/2 Сз(2); 3/1Л(2); 3/2 Сз(2) 4/1Л(2); 4/2 Сз(2); 5/1Л(2); 5/2 Пз(2);
2	Психологія як теоретик-на основа психологічної практики	4	Л2	Сз2							
3	Методологічні основи наукової, практичної та побутової психології	4	Л2	Сз2						Х	5/3 Сз(2); 6/1Л(2); 6/2 Сз(2); 7/1Л(2); 7/2 Пз(2); 7/3 Сз(2); 8/1Л(2)
4	Структура та завдання психології	4	Л2	Сз2							
5	Провідні психологічні напрями	6	Л2	Пз2	Сз2					ХІ	8/2 Пз(2); 8/3 Сз(2); 9/1Л(2); 9/2 Пз(2); 9/3 Сз(2); 10/1Л(2); 10/2 Пз(2);
6	Національна система психологічної служби	4	Л2	Сз2							
7	Організаційні форми діяльності психолога	6	Л2	Пз2	Сз2						
8	Проблеми соціального та морального змісту в діяльності психолога	6	Л2	Пз2	Сз2						
9	Особистість психолога	6	Л2	Пз2	Сз2					ХІІ	10/3 Сз(2) 11/1Л(2); 11/2 Пз(2); 11/3 Сз(2) Дз (4)
10	Професійна підготовка та професійне вдосконалення психолога	6	Л2	Пз2	Сз2						
11	Етичні засади діяльності практикуючого психолога	6	Л2	Пз2	Сз2						
	Диференційований залік	4	Дз4								

Умовні позначення: Лекція - Л Семінар - Сз Практичне заняття - Пз

Заняття обов'язкові до оцінювання - 6/2Сз(2) Диференційований залік – Дз

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми та навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
1 курс, 1 семестр					
1			4	Загальні засади курсу «Вступ до спеціальності» для психологів	
	1	лекція	2	<u>«Вступ до спеціальності» для психологів як предмет курсу</u> 1. Предмет курсу. Структура, функції та завдання курсу. 2. Соціальне замовлення на діяльність психолога.	[1.1] ст. 5-13; [1.5] ст. 31-40; [2.1. – 2.7]
	2	семінар	2	<u>Загальні засади «Вступу до спеціальності» як навчальної дисципліни.</u> 1. Вступ до спеціальності в системі психологічних наук, структура та завдання курсу. 2. Історія становлення психологічної науки і психологічної практики.	[1.1] ст. 5-13; [1.2] ст. 10-12; [1.5] ст. 24-43; [2.1. – 2.7]
2			4	Психологія як теоретична основа психологічної практики	
	1	лекція	2	<u>Основні напрями розвитку психологічних знань</u> 1. Предмет психології, її завдання. 2. Характеристика основних напрямів діяльності психолога.	[1.1] ст. 14-27; [1.5] ст. 44-82; [2.1. – 2.7]
	2	семінар	2	<u>Ознайомлення з основними напрямками та сферами діяльності практичного психолога</u> 1. Застосування індивідуальних видів діяльності психолога у психологічній практиці. 2. Використання групових видів роботи у діяльності психолога.	[1.1] ст. 14-27; [1.2] ст. 13-15 [1.4] ст. 137-150 [1.5] ст. 14-27; [2.1-2.7]
3			7	Методологічні основи наукової, практичної та побутової психології	
	1	лекція	2	<u>Наукова, практична, побутова психологія</u> 1. Принципи психології. 2. Методологічні основи професійної і непрофесійної психології.	[1.1] ст. 28-38; [1.5] ст. 160-180; [2.1. – 2.7]
	2	семінар	2	<u>Методологічні основи професійної діяльності психолога</u> 1. Зміст та характеристика понять «наукова», «практична», «побутова» психологія. 2. Види діяльності практикуючих психологів у різних галузях суспільної практики.	[1.1] ст. 28-38; [1.2] ст. 16-18; [1.5] ст. 8-26; [2.1-2.7]

1	2	3	4	5	6
		самостійна робота	3	1. Професійна діяльність практичного психолога у прикордонній сфері. 2. Історія розвитку військової психології.	[1.1] ст. 28-38; [1.5] ст. 160-180; [2.1. – 2.7]
4			5	Структура, завдання та методи психології	
	1	лекція	2	<u>Структурні елементи наукової та практичної психології</u> 1. Складові психології. Специфіка та завдання різних видів психологічних знань 2. Методи психології.	[1.1] ст. 39-57; [1.5] ст. 181-196; [2.1-2.7]
	2	семінар	2	<u>Структура й основні напрями практичної психології</u> 1. Психічне здоров'я дорослих, дітей та сім'ї. 2. Забезпечення психічного здоров'я дітей та дорослих як результат діяльності психолога.	[1.1] ст. 39-57; [1.2] ст. 19-22; [1.5] ст. 181-196; [2.1-2.7]
		самостійна робота	1	1. Специфіка та завдання: політичної, юридичної, спортивної, екологічної, клінічної, військової, практичної психології, психології сім'ї та роботи з молоддю та дітьми.	[1.1] ст. 39-57; [1.5] ст. 181-196; [2.1-2.7]
5			13	Провідні психологічні напрями	
	1	лекція	2	<u>Основні напрями психологічної науки</u> 1. Психодинамічний та психоаналітичний підходи в психологічній практиці. Біхевіоризм. 2. Психолог-практик у межах екзистенційної, когнітивної та гуманістичної психології. 3. Гештальтпсихологія. Нейролінгвістичне програмування у практиці психолога.	[1.1] ст. 58-67; [2.1-2.7]
	2	практичне заняття	2	<u>Сучасні психологічні напрями</u> 1. Когнітивна психологія У. Найсера та психотерапія А. Бека. 2. Екзистенційна психологія. 3. АВС-теорія А. Елліса. 4. Метод психодрами Я. Морено. 5. Сутність гештальттерапії за Ф. Перлзом.	[1.1] ст. 58-67; [1.2] ст. 23-25; [1.5] ст. 112-128; [2.1-2.7]

1	2	3	4	5	6
	3	семінар	2	<u>Особливості реалізації основних психологічних напрямів у роботі психолога</u> 1. Реалізації біхевіористичних засобів у діяльності психолога. 2. Гуманістичні засоби реалізації психологом своєї професійної діяльності.	[1.1] ст. 58-67; [1.2] ст. 25-27; [1.5] ст. 112-128; [2.1-2.7]
		індивідуальне завдання (реферат)	7	Виконання реферату за заданою тематикою	[1.1] ст. 58-67; [1.5] ст. 112-128; [2.1-2.7]
6			6	Національна система психологічної служби	
	1	лекція	2	<u>Національна соціально-психологічна служба, її структура та функції</u> 1. Основні завдання і напрями роботи НСПС. 2. Професійна підготовка працівників НСПС.	[1.1] ст. 68-75; [1.5] ст. 16-201; [1.6]; [2.1-2.7]
	2	семінар	2	<u>Національна система соціально-психологічної служби</u> 1. Види соціально-психологічної служби. 2. Соціально-психологічна служба та асоціації психологів.	[1.1] ст. 68-75; [1.2] ст. 28-31; [1.6]; [2.1-2.7]
		самостійна робота	2	1. Основні види діяльності соціально-психологічної служби. 2. Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття. 3. Зміст психопрофілактичної діяльності психолога.	[1.1] ст. 68-75; [1.5] ст. 16-201; [1.6]; [2.1-2.7]
7			8	Організаційні форми діяльності психолога	
	1	лекція	2	<u>Психолог: основні напрями та сфери професійної діяльності</u> 1. Загальне уявлення про професію психолога. 2. Зміст роботи психолога в прикордонних підрозділах.	[1.1] ст. 76-98; [1.3] ст. 133-145; [1.4] ст. 137-150; [2.1-2.7]
	2	практичне заняття	2	<u>Професійна діяльність практикуючого психолога у соціальних службах</u> 1. Професійні функції психолога в Центрі соціальної допомоги родині і дітям. 2. Функції психолога як суб'єкта психологічної роботи.	[1.1] ст. 76-98; [1.2] ст. 31-33; [1.3] ст. 133-145; [1.4] ст. 137-150; [2.1-2.7]
	3	семінар	2	<u>Характеристика професійної діяльності психолога</u> 1. Професія та професійність психолога. 2. Соціальне замовлення на діяльність психолога.	[1.2] ст. 33-36; [1.3] ст. 133-145; [1.4] ст. 137-150; [2.1-2.7]

1	2	3	4	5	6
		самостійна робота	2	1. Функції психолога як суб'єкта психологічної роботи: діагностична, дослідницька, прогностична, інформаційна, конструктивно-проектувальна, навчально-методична, експертна, консультативна, корекційно-розвивальна, комунікативна. 2. Основні сфери застосування психологів.	[1.1] ст. 76-98; [1.3] ст. 133-145; [1.4] ст. 137-150; [2.1-2.7]
8			8	Соціальні та моральні складові змісту діяльності психолога	
	1	лекція	2	<u>Діяльність психолога у контексті соціального та морального</u> 1. Етичні проблеми у психології. 2. Принципи професійної діяльності психолога.	[1.1] ст. 99-107; [2.1-2.7]
	2	практичне заняття	2	<u>Соціальні та етичні проблеми і роботі практикуючого психолога</u> 1. Соціальні проблеми та їх вирішення практикуючим психологом. 2. Етичні проблеми та їх вирішення в практичній психології.	[1.2] ст. 36-38; [2.1-2.7]
	3	семінар	2	<u>Проблеми соціального, морального та духовного змісту в діяльності психолога</u> 1. Рівні розгляду етичних проблем у психології. 2. Етичні проблеми та принципи в науково-дослідній діяльності психолога та в практичній психології.	[1.2] ст. 43-46; [1.5]; [2.1-2.7]
		самостійна робота	2	1. Рівні розгляду етичних проблем у психології. 2. Етичні проблеми та принципи в практичній та науково-дослідній діяльності психолога	[1.1] ст. 99-107; [1.5]; [2.1-2.7]
9			8	Особистість психолога	
	1	лекція	2	<u>Особистість психолога : її розвиток, риси особистості, вимоги до діяльності</u> 1. Особистість психолога і його спосіб життєдіяльності. 2. Розвиток особистості психолога у професії.	[1.1] ст. 108-118; [1.3] ст. 133-145; [1.5] ст. 240-249; [2.1-2.7]
	2	практичне заняття	2	<u>Професійно важливі якості та здібності особистості практичного психолога</u> 1. Розвиток професійних якостей практичного психолога. 2. Модель діяльності практичного психолога за Е. Алленом та Р. З. Абрамовою.	[1.1] ст. 108-118; [1.2] ст. 41-43; [1.3] ст. 133-145; [1.5] ст. 240-249; [2.1-2.7]
				<u>Особистісні аспекти розвитку психолога</u> 1. Рівні організації психологічної допомоги особистості та суспільству. 2. Психологічний еталон.	[1.2] ст. 48-51; [1.3] ст. 133-145; [1.5] ст. 240-249; [2.1-2.7]

1	2	3	4	5	6
		самостійна робота	2	1. Особливості особистості практичного психолога. 2. Формування особистості практичного психолога. 3. Основні якості практичного психолога, які забезпечують вміння розуміти клієнта.	[1.1] ст. 108-118; [1.3] ст. 133-145; [1.4] ст. 137-150; [1.5] ст. 240-249; [2.1-2.7]
10			15	Професійна підготовка та професійне вдосконалення психолога	
	1	лекція	2	<u>Становлення курсанта-психолога як суб'єкта навчально-професійної діяльності та фахівця</u> 1. Формальні та змістові аспекти вищої психологічної освіти. 2. Шляхи та основні напрями професійного розвитку та самовдосконалення випускника-психолога.	[1.1] ст. 119-131; [1.2] ст. 210-220; [1.7] ст. 248-255; [2.1-2.7]
	2	практичне заняття	2	<u>Взаємодія практичного психолога з клієнтом</u> 1. Умови ефективної взаємодії терапевта з клієнтом за К. Роджерсом. 2. Рекомендації провідних психологів в роботі з клієнтом.	[1.1] ст. 119-131; [1.2] ст. 46-48; [2.1-2.7]
	2	семінар	2	<u>Професійна підготовка та професійне вдосконалення психолога</u> 1. Шляхи професійного розвитку психолога. Творчість у діяльності психолога. 2. Проблема професійних деструкцій і кризи розчарування в розвитку психолога.	[1.1] ст. 119-131; [1.2] ст. 43-46; [1.7] ст. 248-255; [2.1. – 2.7]
		самостійна робота	2	1. Професійна самоіндетифікація. 2. Професійно важливі риси особистості практичного психолога. 3. Професійно необхідні здібності психолога-практика.	[1.1] ст. 119-131; [1.2] ст. 210-220; [1.5] ст. 250-262; [2.1. – 2.7]
		індивідуальне завдання (реферат)	7	Виконання реферату за заданою тематикою	[1.1] ст. 119-131; [1.2] ст. 210-220; [1.5] ст. 250-262; [2.1. – 2.7]
11			8	Етичні засади діяльності практикуючого психолога	
	1	лекція	2	<u>Правова, етична та моральна регуляція професійної діяльності психолога</u> 1. Сутність правової та моральної регуляції професійної діяльності практикуючих психологів. 2. Основні принципи, що покладені в основу Етичного кодексу психолога.	[1.1] ст. 132-156; [1.2] ст. 221-228; [1.5] ст. 300-342; [2.1-2.7]

1	2	3	4	5	6
	2	практичне заняття	2	<u>Етичний кодекс практикуючого психолога</u> 1. Етичні норми професійної діяльності практикуючого психолога. 2. Шляхи вирішення конфліктних проблем у роботі практичного психолога.	[1.1] ст. 132-156; [1.2] ст. 51-53; [1.5] ст. 221-228; [2.1-2.7]
	3	семінар	2	<u>Принципи професійної діяльності психолога</u> 1. Основні моральні засади діяльності практикуючого психолога. 2. Конфіденційність роботи практикуючого психолога.	[1.1] ст. 132-156; [2.1-2.7]
		самостійна робота	2	1. Етика та мораль в роботі практикуючого психолога. 2. Гуманізм у роботі військового психолога.	[1.1] ст. 132-156; [1.2] ст. 221-228; [1.5] ст. 300-342; [2.1-2.7]
Диференційований залік			4		
Разом за семестр			90		
Разом за курс			90		
Усього за дисципліну			90		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Базова література

- 1.1. Купчишина В. Ч., Голярдик Н. А., Демський В. В. Вступ до спеціальності : курс лекцій. Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2019. 240 с. (Електронне видання).
- 1.2. Купчишина В. Ч. Вступ до спеціальності : навчально-методичний посібник для самостійної роботи курсантів / В. Ч. Купчишина, Н. А. Голярдик, С. П. Шумовецька. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2019. 70 с. (Електронне видання).
- 1.3. Купчишина В.Ч. Процес формування майбутнього психолога-прикордонника як представника соціономічної сфери. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія психологічні науки* [голов. ред. О. Ф. Волобуєва]. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2016. № 1(3). С. 133-145.
- 1.4. Купчишина В. Ч., Білецька Т. В. Психологічні проблеми прикордонників як відображення їх внутрішнього світу та шляхи їх вирішення. *Психологія та соціологія : Збірник наукових праць Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова*. Випуск 1 (51). Одеса: «Астропринт», 2020. С. 137-150. ISSN 2707-040
- 1.5. Дуткевич Т.В., Савицька О. В. Практична психологія: Вступ до спеціальності. 2-е вид Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 256 с.
- 1.6. Психологічна служба в системі освіти: Курс лекцій. / Укладач: І. С. Загурська. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2015. 166 с.
- 1.7. Купчишина В. Ч. Інновації та інноваційні технології як засіб підвищення якості навчально-виховного процесу майбутніх офіцерів-прикордонників. *Modern education, training and upbringing: collective monograph* / Abdullayev A., Rebar I., – etc. – International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, 2021. 594 p. (P. 248-255).

2. Допоміжна література

- 2.1. Барчій М. С. До проблеми становлення майбутнього психолога. *Питання психології. Вісник Національного університету оборони України*. № 3(46), 2015. С. 13-19.
- 2.2. Кокун О. М., Агаєв Н. А., Пішко І. О., Лозінська Н. С., Остапчук В. В. Психологічна робота з військовослужбовцями – учасниками АТО на етапі відновлення : Методичний посібник. К. : НДЦ ГП ЗСУ, 2017. 282 с.
- 2.3. Кокун О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: Монографія. К. : ДП «Інформ.-аналіт. Агентство», 2012. 200 с.
- 2.4. Наказ № 616 від 02 липня 2009 року Про внесення змін до Положення про психологічну службу системи освіти України.

2.5. Панок В. Професійне становлення практичного психолога: досвід і перспективи. *Психологія і суспільство: Психологічна освіта*. № 3, 2013. С. 135-141.

2.6. Савчин М. В., Гавриш З. С. Вступ до спеціальності: Психолог, практичний психолог: Навчальний посібник. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2012. 400 с.

2.7. Синишина В. В. Особливості професійної підготовки майбутніх практичних психологів у контексті сучасних вимог. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. № 63. Т.1., 2019. С. 65-69.

3. Інформаційні ресурси в Інтернет (Інтранет)

3.1. Модульне середовище навчання – 10.241.24.9.

3.2. <http://psychological.ucoz.ua/publ/35>

3.3. http://www.bronnikov.kiev.ua/book_3_0.php

3.4. <http://uchebnik.biz/book/320-yetnopsixologiya.html>

3.5. <http://psychlib.com.ua/category/etnopsychologiya.htm>

3.6. http://mobile.pidruchniki.ws/16760626/psihologiya/etnopsihologiya_-_savitska_ov

3.7. http://faculty.Washington.edu/agg/iat_materials.Htm

3.8. <http://implicit.harvard.edu/implicit/>

3.9. <http://www.hro.org/fctions/nazi/toler7.htm>

3.10. <http://www.salto-youth.Net>

3.11. <http://www.youth-against-racism.net>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали

середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

